

Situaci a adresátem se vnitřní řeč realizuje v podobě vnějšího výrazu přímou zabudovaného do mimojazykového (unverbalized) behaviorálního kontextu a v tomto kontextu se pak dále zesiluje jednáním, chováním, či slovními reakcemi ostatních účastníků.

Závěr kapitoly v *A* je sice stručnější (omezuje se na ekvivalent první věty posledního odstavce), *R* však výslovně sumarizuje odpověď na otázku vyslovenou v závěru kapitoly předešlé, totiž zápornou odpověď na otázku po „přibližování k monologičnosti“.

KAPITOLA 3 — VÝSTAVBA VÝZNAMOVÝCH KONTEXTŮ (CONSTRUCTION OF SEMANTIC CONTEXTS)

Zde začínají ony znetvořující škrtky, jimiž cenzura zasáhla do samé nejvlastnější „významové výstavby“ Veltruského úvah. V *Č* počíná škrt třetí větou kapitoly (vlastně už této větě těsně předcházející podčarovou poznámkou) a končí citátem z Husserla („O odplývajícími fenomény [...]“) na třetí straně téže kapitoly. Zbylý, amputaci nepodlehnuvší text nazvuje je pak novou *třetí větu*. Již se stala první větou citátu z Mukarovského: „Poměr mezi významovou jednotkou statickou a dynamickou [...]“. Tím, že pasáž o Husserlovi musela zmizet, odpadlo i srovnání obou schémat, kde Veltruský (konstatujeme to poněkud anachronicky podle neobyčejně šťastné formulace v *A*) shledává jistou jednostrannost pojetí Husserlova, které kontinuitě časového objektu obětuje jeho rozmanitost, takže tím více vyniká „dialektičtější“ pojetí Mukarovského. Protože však teď, poté, co jediným škrtkem pera zmizel Husserl, je celá tíha výkladu principu *významové akumulace* na pasážích z Mukarovského (shora zmíněný citát, vzápětí sledovaný druhým, stanovícím tři principy významového kontextu; ostatně když je Mukarovský psal, o Husserlově *fenomenologii vnitřního časového vědomí* ještě nic nevěděl), nezbyvalo než text přeskupit a Mukarovského schéma odsunout až za druhý citát. A právě tadý, na tomto místě, zůstane po tolika amputacích a transplantacích jako třetí pahýl hned za schématem zbytek amputované tkáně (*Č* — nahore na straně 436), fragment textu, z něhož se dá vyčíst, že se tu cosi s čímsi porovnávalo a cosi, co kdosi (Husserl) zjistil, citovalo, teď to však kdosi škrtl, a kdo za to může, že tak nešikovně?

A — počínajíc s. 44 — husserlovskou pasáž pochopitelně restauroje, navíc ji však i vylepšuje. Husserlovo schéma mělo mezi bodem *O* a bodem *E* (Ende) jen jediný libovolný punkt *P*. Veltruský však, ve snaze o větší srozumitelnost a rozrůzněnost vnímaného časového objektu, hned po starém schématu otiskne i schéma další, kde libovolných punktů zakreslí

a nechá klouzat do minulosti několik, a vida — najednou jsme se od Husserla dostali málem k písmenkovému trojúhelníku Mukarovského, tudíž k schématu, které naopak obětuje kontinuitu rozmanitosti!

A ještě jedno vylepšení proti originálu. Veltruský znova otevře Vološinova, dokonce na téže stránce, z níž předtím uznale citoval, pochwálí, že je méně jednostranný než Husserl, jehož jednostrannost je mu přý ovšem diktována zvoleným příkladem, tj. příkladem tónu, zapolemizuje však s Vološinovým naivním a neméně jednostranným, čistě kontextuálním pojetím významu a opět vyzdvihne pojetí Mukarovského (*A* 29), spájející významovou statiku i významovou dynamiku.

O dvě strany dále je v *A* (opět proti *R* navíc) dvakrát připomenut Ingarden, nejdivů na závěr odstavce o *zaměřenosti na jednotnost smyslu* (*A* 43), podruhé na závěr odstavce o *oscilaci mezi významovou statikou a dynamikou* (*A* 45). Vždyť i on (*Das literarische Kunstwerk*, §§ 18 a 19) mluví o těchto otázkách, dokonce přý o „aktivním vztahu mezi významovou jednotkou a kontextem. Ovšem na rozdíl od Mukarovského nepovažuje tento vztah za antinomii.“

Další drobnou, i když nezanedbatelnou odchylkou *A* (32, konec posledního úplného odstavce) od *R* je, že *A* přinese docela zajímavý zlejšovák a přivěsí jej k větě „[...]“ aniž by ostatní hodnoty byly odstraněny (zde s. 39 dole): „Pokud jde o horší schéma, bylo by přesnější odlišovat hodnoty akumulované v *Kontextu x* od hodnot akumulovaných v *Kontextu y* psaním $a_{xy} - b_{xy} - c_{xy} - d_{xy}$ oproti $a_{yx} - b_{yx} - c_{yx} - d_{yx}$.“

Podobně za další odstavce připisuje *A* (33) toto symbolické vyjádření faktu, že nebývá tedy zpravidla významová akumulace u všech kontextů stejná: „Např. kontext $a - b - c - d - e - f$ může být konfrontován s kontextem $a - b - e - f$ či s kontextem $b - c - d - e$.“

Konečně připojuje *A* na sám konec kapitoly další odstavec, tentokrát ovšem nepřinášející nic nového. Je to jen to, co původně, v *R*, bylo až na začátku kapitoly následující.

KAPITOLA 4 — VÝZNAMOVÉ SJEDNOCENÍ DIALOGU (SEMANTIC UNITY OF DIALOGUE)

Od samého počátku kapitoly se *Č* věrně drží *R*. Naproti tomu *A* postupuje jinak. Nejenže zde odpadá zmínka o Máchovi a odkaz na Mukarovského „genetiku smyslu“, ale i Veltruského první spis nčzná narážka než přímá citace Mukarovského termínu *rozkloubenost*. (Znova se ozve až v předposledním odstavci všech tří verzí celého spisu, přeložena ne jako *disjointness*, leč jako *fragmentation*.)